

SQL-Injektio ja siltä suojautuminen

Lalli Nuorteva

Kandidaatintutkielma
HELSINGIN YLIOPISTO
Tietojenkäsittelytieteen laitos

Helsinki, 15. maaliskuuta 2015

Sisältö

1	Johdanto	1
2	SQL-Injektio	2
2.1	SQL-Injektio käytännössä	2
2.2	SQL-Injektio hyökkäykset	3
2.2.1	Obfuskointi	3
2.3	SQL-Injektioiden luokittelu	4
3	Tietoturvallisen ohjelman toteutus	5
3.1	Parametrisoidut kyselyt	5
3.2	Korvaaminen ja validointi	5
3.3	Datan validointi	5
3.4	Koodikatselmointi	6
3.5	Hienojakoinen pääsynhallinta tietokantaan	6
3.5.1	Istuntoon perustuva parametrisointi metodi	6
4	Ajonaikainen SQL-injektoiden estäminen	7
4.1	AMNESIA	7
4.2	SQLRand	9
5	Penetraatiotestaus	9
5.1	Penetraatiotestaus käytännössä	10
5.2	Testaussyötteiden luominen	10
6	Yhteenveto	11
	Lähteet	12

1 Johdanto

Tämän kandidaatintutkielman päätavoite on selvittää kuinka SQL-injektiolta voidaan suojautua mahdollisimman tehokkaasti. Tutkielman ensimmäisessä osassa esitellään SQL-injektio. Esittelyssä paneudutaan siihen miten SQL-injektio voidaan toteuttaa käytännössä, sekä millaisiin eri alatyyppeihin SQL-injektiot voidaan jaotella. Tämä on välttämätöntä, jotta lukija ymmärtää syvällisesti millaista hyökkäystä vastaan ollaan puolustautumassa. Tämän jälkeen esitellään erilaisia tapoja suojautua SQL-injektioilta. Suojautumistavat on jaettu kolmeen eri osa-alueeseen: ohjelmointikäytänteet, ajonaikainen monitorointi ja sovelluksen testaaminen. Hyvien ohjelmointikäytänteiden ja ajonaikaisen monitoroinnin avulla pyritään toteuttamaan sovellus johon SQL-injektiot eivät ole mahdollisia. Jotta suojautumisen onnistumisesta voitaisiin olla varmoja, tulee sovellusta testata. Tutkielman testausosiossa esitellään automatisoituja tapoja toteuttaa sovelluksen testaaminen.

Tutkielma ei rajoitu pelkästään erilaisten suojautumismetodien luettelukseen, vaan osaan metodeista perehdytään myös tarkemmin. Tämä auttaa lukijaa ymmärtämään, miten valmiit ratkaisumallit toimivat. Kun ohjelmoija ymmärtää miten hänen valitsemansa suojautumismetodit toimivat, hän tuntee myös suojauksen heikkoudet ja vahvuudet.

Tutkimusten mukaan 8% web-palveluista sisältää haavoittuvaisuuksia. 87% Näistä haavoittuvuuksista on SQL-injektio haavoittuvuuksia [VAM09]. Yleisyytensä lisäksi SQL-injektio on myös hyvin vaarallinen. Onnistuneen SQL-injektion avulla hyökkääjä voi suorittaa huonosti suojatussa tietokannassa mitä tahansa operaatioita. Tämä mahdollistaa esimerkiksi arkuluontoisten tietojen lukemisen ja muokkaamisen, tai esimerkiksi sovelluksen autentikaation ohittamisen. SQL-Injektiolla on vuosien aikana tehty lukuisia murtoja. SQL-Injektio mielletään monesti amatöörien ongelmaksi, mutta sen avulla on murrettu myös paljon ammattilaisten ohjelmoimia järjestelmiä. Yksi suurimmista SQL-Injektion avulla tehdyistä murroista tehtiin Guess.com:ille. Hyökkääjä sai käsinsä 200 000 ihmisen nimet ja luottokorttitiedot.

Sen lisäksi että SQL-injektio on yleisin tietoturva-aukko, se on myös helppoa toteuttaa ilman syvällistä ymmärrystä sen toiminnasta. Esimerkiksi penetraatiotestaus työkalut, kuten "sqlmap", ilmoittavat sivuston heikkouksita melkein pä napin painalluksella. Vaikka sqlmapin kaltaiset työkalut onkin tehty nimenomaan penetraatiotestaukseen, mikään ei estä hyökkääjää käyttämästä niitä apuna hyökkäyksissä.

Toisaalta SQL-injektota ei ole myöskään vaikeaa estää, mikäli ohjelmoija ymmärtää kuinka SQL-injektio toimii. Nykyaikaiset web-aplikaatioiden viitekehukset, sekä ohjelmointikielet tarjoavat työkaluja SQL-injektioiden torjumiseen. Työkalujen käytöstä on tehty niin yksinkertaista, että ohjelmoijan tarvitsee vain muistaa käyttää niitä oikeissa paikoissa lähdekoodia. Esimerkiksi Ruby on Rails:issa "Model.find_by_something(parametri)" hoitaa itsestään parametrin tarkastamisen ja käsittelyn SQL-injektion varalta. Kuitenkin esi-

merkiksi "Model.where(parametri)" -metodi on altis SQL-injektoille. Niinpä ohjelmoija ei voi luottaa viitekehyksen tai ohjelmointikielen hoitavan automaattisesti kaikkea. Tästä syystä ymmärrys SQL-injektoiden toiminnasta on yhä nykyaikanakin välttämätöntä.

Viimeaikoina entistä useampi palvelu on siirtynyt verkkoon. Tämän seurauksena verkossa käsitellään jatkuvasti entistä enemmän arkaluontoisia tietoja. Verkossa hoidetaan asioita kuten laskujen maksaminen, hotellien varaus ja henkilökohtaisten viestien vaihtaminen. Yleensä tiedot tallennetaan relaatiotietokantoihin. Juuri tällaiset sovellukset voivat olla haavoittuvaisia SQL-Injektioille, ellei niiltä olla suojauduttu oikeaoppisesti. Tästäkin syystä jokaisen tietokantasovelluksen ohjelmoivan on ymmärrettävä mikä on SQL-injektio ja kuinka suojautua siltä voidaan suojautua.

2 SQL-Injektio

Anleyn artikkelin "Advancen SQL Injections in SQL Server Applications"[Anl] mukaan SQL-Injektio hyökkäys esiintyy silloin, kun hyökkääjä pääsee muuttamaan SQL käskyn logiikkaa, semantiikkaa tai syntaksia. Tämä tapahtuu lisäämällä alkuperäiseen kyselyyn uusia SQL avainsanoja tai operaattoreita. Mikäli sovelluksen tietokantaoikeuksia ei ole erikseen rajattu, hyökkääjä voi onnistuneen SQL-injektion seurauksena suorittaa mitä tahansa tietokantapalvelimen tukemia SQL-kyselyitä. Jotkut tietokantapalvelimet sallivat myös käyttäjärjestelmätason kommentojen suorittamisen. Tällöin hyökkääjän on mahdollista suorittaa myös muunlaisia hyökkäyksiä.

SQL-Injektio on mahdollinen vain silloin kun käyttäjältä tulevaa tietoa käytetään osana tietokantapalvelimelle tehtävää kyselyä. Tämä on kuitenkin varsin tavallinen tarve sovelluksissa. Tietokannassa voidaan säilyttää esimerkiksi käyttäjätunnuksia ja salasanoja. Näin ollen kirjautuessa järjestelmään käyttäjän antamaa syötettä käytetään osana SQL-kyselyä.

2.1 SQL-Injektio käytännössä

Esimerkiksi tuotteiden etsimiseen liittyvä SQL-käsky voidaan rakentaa SQL-injektiolle alttiissa sovelluksessa seuraavalla tavalla:

```
sql = "SELECT * FROM tuotteet  
WHERE nimi ='" + params[:tuotenimi] + "'"
```

Mikäli käyttäjä antaa nimekseen " "; DROP TABLE tuotet?. Valmis kysely tietokannalle näyttää seuraavalta:

```
sql = "SELECT * FROM tuotteet  
WHERE nimi = ' "; DROP TABLE tuotteet
```

Kyseinen kysely etsii ensin kaikki tuotteet joiden nimi on tyhjä. Seuraavaksi suoritetaan komento "DROP TABLE tuotteet", joka poistaa koko tuotteet taulun.

2.2 SQL-Injektio hyökkäykset

Aiemmassa kappaleessa mainitun hyökkäyksen sijaan hyökkääjä olisi voinut käyttää esimerkiksi jotakin Srivastavan artikkelissa "Algorithm to prevent back end database against SQL injection attacks"[Sri14] esitellyistä menetelmistä:

Tautologia

Hyökkääjä voi käyttää tuotenimeä, joka sisältää jonkin tautologian esimerkiksi "; OR 1=1". Tällöin hyökkääjä olisi saanut vastauksena kaikki tuotteet.

Kommentti

Mikäli tuote olisi vaatinut myös tuotekoodin, eli kyselyn muotoilu olisi ollut esimerkiksi seuraavanlainen:

```
sql = "SELECT * FROM tuotteet
WHERE nimi =' " + params[:tuotenimi] AND
      tuotekoodi =' "params[:tuotekoodi] " '
```

Hyökkääjä voi kirjoittaa tuotenimeksi "Haluttu tuote'; -". Hyökkäyksen onnistuessa loput kyselystä muuttuu kommentoiduksi. Tällöin tuotteen tiedot palautetaan, vaikka hyökkääjä ei tietäisi tuotekoodia.

Union kysely

Hyökkääjä voi kirjoittaa tuotenimeksi esimerkiksi "Haluttu tuote' UNION SELECT * FROM kayttajatiedot". Hyökkäyksen onnistuessa vastaukseen sisältyy myös koko taulun "kayttajatiedot" sisältö.

2.2.1 Obfuskointi

Ylläolevat esimerkit eivät todennäköisesti toimi sovelluksessa, joka on suojattu SQL-injektioilta. Salgadon kirjoittaman "SQL Injection Optimization and Obfuscation Techniques"[Sal13] artikkelin mukaan erilaisia palomuureja voidaan yrittää kiertää obfuskoinnilla. Yksinkertaisimmillaan obfuskointi voi olla esimerkiksi "DROP" avainsanan muuttaminen "DroP":iksi.

Monet hienostuneemmat tavat käyttävät SQL-injektioden piilottamiseen esimerkiksi erilaisia enkoodauksia. Salgagon mukaan enkoodauksien

käyttö perustuu siihen, että eri kerrokset käsittelevät enkoodauksia eri tavalla. Esimerkiksi Unicodessa merkkiä "a" vastaa merkkijono "%u0061". Voi olla että palomuuuri tulkitsee merkkijonon "%u0061" tavallisena merkkijonona, kun taas tietokanta tulkitsee sen kirjaimena "a". Näin ollen esimerkiksi avainsana SELECT voidaan piilottaa unicoden avulla merkkijonoon "%u0053%u0045%u004c%u0045%u0043%u0054".

2.3 SQL-Injektioiden luokittelu

SQL-Injektioita luokitellaan myös sen mukaan, miten hyökkääjä saa haluamansa tiedon sovellukselta. Artikkelin "SQL-Injection is still alive" mukaan SQL-Injektioita on kolmea eri päätyyppiä[SZI13].

Inband injektio

Kun SQL-injektion tuloste saadaan samaa reittiä kun se on syötetty, on kyseessä inband injektio. Esimerkiksi jos sovelluksessa on mahdollista hakea lista tuotteista jotka ovat käyttäjän haluamasta maasta. Injektion jälkeen sovellus palauttaisi esimerkiksi kaikki tietokannasta löytyvät tuotteet.

Out-of-band injektio

Kun SQL-Injektion tuloste saadaan eri reittiä kun se on syötetty, on kyseessä out-of-band injektio. Web-sovellus saattaa esimerkiksi tallettaa tietokantaansa millä selaimilla sitä on käytetty. Selaintiedot haetaan HTTP pyynnön "User-Agent"-kentästä. Hyökkääjä voi asettaa SQL-injektion User-Agent kenttäänsä. Todennäköisesti hyökkääjä ei näe kyselyn tulosta kyselyn palauttamalla sivulla. Hyökkääjän voi ohjata tulokset itselleen esimerkiksi suorittamalla injektiossa haun:

```
utl_http('http://www.hyokkaajansivu.fi/
injections/' ||
SELECT password
FROM User
WHERE username = 'admin'
)
```

Injektion onnistuessa hyökkääjän palvelimen logeissa näkyy esimerkiksi:

```
GET "/injections/admininpassword", 200
```

Tällöin hyökkääjä saa selville käyttäjän admin salasanan.

Sokea injektio

Sokea injektio: Hyökkääjä ei saa minkäänlaista palautetta sovellukselta.

Hyökkääjä voi kuitenkin kokeilla muokata sovelluksen tietoja ja tarkastella vaikuttaako se sovellukseen. Hyökkääjä voi käyttää apunaan sitä kuinka nopeasti sivu latautuu. Lisäämällä injektoituun sql-käskyyn komennon "waitfor delay 0:0:5", tietokanta odottaa 5 sekuntia ennen kuin se palauttaa tuloksen. Tästä voidaan päätellä injektion onnistuneen. [TMH10]

3 Tietoturvallisen ohjelman toteutus

3.1 Parametrisoidut kyselyt

Parametrisoiduissa kyselyssä luodaan SQL-kyselystä pohja, johon lisätään paikanpitäjät (*engl. placeholder*). Parametrisoitu kysely annetaan tietokannalle. Tietokanta kääntää ja optimoi kyselyn pohjan vain kerran. Tietokanta ei kuitenkaan vielä suorita varsinaista kyselyä, koska varsinaiset arvot puuttuvat. Tällainen toimintatapa parantaa tietoturvan lisäksi myös suorituskykyä. Kun käyttäjä antaa syötteen, paikanpitäjät korvataan syötteen.

Parametrisoitujen kyselyiden avulla erotetaan kysely ja siihen liittyvä data. Kun kysely on valmiiksi käännettynä, varsinaisia arvoja ei enää käännetä SQL:läksi. Tästä syystä on mahdotonta, että hyökkääjä voisi suorittaa omia SQL-käskyään syötteensä avulla. Jos hyökkääjä esimerkiksi asettaa käyttäjänimekseen "OR 1=1", tietokannasta haetaan käyttäjää jonka käyttäjänimi on "OR1=1".

Parametrisoidut kyselyt ovat tuettuina lähes kaikissa yleisimmissä ohjelmointikielissä.

3.2 Korvaaminen ja validointi

Korvaaminen *engl. escaping* on toimenpide jossa käyttäjän syötteestä parsitaan vaaralliset merkit pois. Esimerkiksi ' merkit voidaan muuttaa \merkeiksi. Syötteen korvaamisissa on kuitenkin tietokantakohtaisia eroja. Siksi kullekin tietokannalle on olemassa omat korvaamisfunktionsa. Esimerkiksi PHP:ssa käytetään mySQL:lää varten "my_sql_real_escape()" funktiota. Korvaamisen heikkona puolena on se, että toisinaan kantaan saatetaan haluta tallettaa myös erikoismerkkejä.

3.3 Datan validointi

Datan validointi ei takaa suojaa SQL-injektiolta, mutta se tekee hyökkäyksestä vaikeampaa. Esimerkiksi syötteet jotka sisältää puolilainausmerkit voidaan estää kokonaan. Toisaalta tämä ei ole aina toivottua toimintaa, esim. nimi O'Brian ei tällöin toimisi [ANBA14a]. Käytössä voi olla myös luotettujen lista (*engl. whitelist*), jonne on listattu kaikki syötteelle sallitut arvot. Kaikkien sallittujen arvojen listaaminen voi kuitenkin olla vaikeaa.

3.4 Koodikatselmointi

Antunesin ja kumppaneiden tekemässä vertailussa[AV09a] vertailtiin staattisen koodianalyysin ja penetraatiotestaamisen eroja. Kumpikaan testaustapa ei löytänyt yli 51% sovelluksen tietoturva-aukoista. Tällaisten aukkojen huomaaminen on kuitenkin mahdollista, kun ohjelman lähdekoodia katselmoi useammat henkilöt.

3.5 Hienojakoinen pääsynhallinta tietokantaan

Tämä kappale keskittyy Roichmanin ja Gudesin artikkeliin "Fine-grained Access Control to Web Databases"[RG07]. Artikkelin mukaan ennen web-sovellusten yleistymistä sovelluksia ajettiin käyttäjän omalla tietokoneella. Tyypillisellä sovelluksella oli kiinteä määrä käyttäjiä. Tällaisessa sovelluksessa sovelluskerros kommunikoi suoraan tietokannan kanssa. Tämän seurauksena tietokanta tietää mikä käyttäjä sitä milloinkin käyttää. Täten on helppoa rajata käyttäjien oikeuksia.

Sen sijaan artikkelin mukaan web-sovelluksissa on tyypillisesti kolme kerrosta. Käyttöliittymänä toimii käyttäjän selain, joka kommunikoi web-sovelluksen palvelimen kanssa. Palvelin välittää käyttäjän käskyt tietokannalle. Tietokannan näkökulmasta komennot antaa web-sovellus, eikä komennon käyttöliittymästä lähettänyt käyttäjä. Täten tietokanta suorittaa sokeasti kaikki saamansa komennot, ellei web-sovellukseen tietokantakäyttäjän oikeuksia ole erikseen rajattu.

Aiemmin esitellyissä menetelmissä on keskitytty ratkaisemaan ongelmaa sovelluskerroksella. Roichmanin ja Gudesin lähestymistavassa keskitytään ratkaisemaan ongelmaa tietokantatasolla parametrisointi metodin (*engl. parameter method*) avulla. Tekniikka perustuu parametrisoituihin näkymiin (*engl. parametrized views*). Parametrisoidun näkymän avulla voi suodattaa talleita ilman, että tarvitsee tehdä uutta näkymään jokaista eri parametria varten.

3.5.1 Istuntoon perustuva parametrisointi metodi

Sovelluksen tulee ylläpitää tietokantataulua johon merkataan aktiivisten käyttäjien ID:t. Roichmanin ja Gudesin esittelemä metodi toimii seuraavalla tavalla:

1. Käyttäjä kirjautuu sovellukseen ja sovellus palauttaa käyttäjälle satunnaista AS_KEY:n, mikäli kirjautuminen onnistuu.
2. Sovellus tallettaa aktiivisten käyttäjien tauluun käyttäjän ID:n ja sitä vastaavaa AS_KEY:n. Tästä lähtien kaikissa käyttäjän tekemissä SQL-kyselyissä käytetään käyttäjäkohtaista AS_KEY:tä.
3. AS_KEY poistetaan kun käyttäjä kirjautuu ulos.

Kirjautumisen jälkeen käyttäjän tiedot ovat taulussa esimerkiksi seuraavalla tavalla:

KäyttäjäID	AS_KEY
20	01010101..

Nyt voidaan käyttää seuraavanlaista parametrisoitua näkymää:

```
CREATE VIEW Palkka_View WITH pAS_KEY
SELECT * FROM Palkka
WHERE Kayttaja_ID IN
(SELECT Kayttaja_ID
FROM Kayttajat_Table
WHERE Kayttajat_Table.AS_key=:pAS_KEY)
```

Näkymä ottaa parametrina AS_Key:n, jonka käyttäjä on saanut kirjautessaan. Käyttäjän kyselyt tehdään näkymään "Palkka_View" eikä tauluun "Palkka". Mikäli hyökkääjä yrittäisi tehdä SQL-injektion tautologian avulla, suoritettava kysely näyttäisi seuraavalta:

```
SELECT Palkka
FROM Palkka_View(01010101..)
WHERE Palkka_pvm = '12/2015' OR 1=1
```

Hyökkääjä saisi vastauksena kaikki omat palkkatietonsa, mutta ei muiden käyttäjien, koska Palkka_View saa saa parametriksi hyökkääjän oman AS_KEY:n. Myöskään UNION injektio ei ole tässä tapauksessa mahdollinen, koska hyökkääjä ei tiedä muiden käyttäjien AS_KEY:tä, joka tarvitaan Palkka_Viewiin parametriksi.

4 Ajonaikainen SQL-injektoiden estäminen

SQL-Injektioita voidaan yrittää havaita ja estää ajonaikana. Tätä varten on luotu useita työkaluja, kuten SQLCheck, SQLProb ja Candid. [ST13]. Ajonaikaiseen SQL-injektoiden estämiseen on kehitetty monenlaisia tapoja. Tässä kappaleessa perehdytään tarkemmin AMNESIA ja SQLrand menetelmiin.

4.1 AMNESIA

1. Etsi suorituspaikat

Ensin ohjelman koodi skannataan. Skannauksessa etsitään koodista ne paikat, joissa tietokantakyselyjä suoritetaan. Näihin paikkoihin

viitataan tässä tutkielmassa sanalla "suorituspaikka" (*engl. hotspot*). Esimerkiksi Javan tapauksessa etsitään koodista paikat joissa kutsutaan "java.sql.Statement.execute(String)" metodia.

2. Rakenna SQL-kyselymallit

Seuraavaksi rakennetaan jokaiselle edellisessä kohdassa löydetylle suorituspaikalle oma mallinsa. Tämä onnistuu siten, että AMNESIA simuloi sovelluksen toimintaa Java String Analysis (JSA) kirjaston avulla. JSA Luo analyysin tuloksena epätermistisen äärellisen automaatin (NFA), joka tunnistaa kaikki mahdolliset merkkijonot, jotka kysely voi saada arvokseen. Esimerkiksi allaoleva koodipätkä voi saada arvokseen joko: "SELECT info FROM kayttajat WHERE kayttajanimi = β " tai "SELECT info FROM kayttajat WHERE kayttajanimi='vieras'". Käyttäjän syötettä merkataan symbolilla β .

```
query = "SELECT info FROM kayttajat WHERE"
if (!kayttajanimi.empty) {
  query += " kayttajanimi =" + kayttajanimi +
    " , "
} else {
  query += " kayttajanimi = vieras "
}
```

3. Instrument application

Seuraavaksi lisätään jokaiseen vaiheessa 1. löydettyyn suorituspaikkaan monitori. Monitori suoritetaan aina ennen itse tietokantakyselyä. Monitori ottaa parametriksi suorituspaikan uniikin ID:n ja merkkijonon jota ollaan suorittamassa. ID:n avulla monitori etsii kyseistä suorituspaikkaa vastaavan mallin. Alla sama koodi esimerkkinä:

```
if (monitor.hyvaksyy(<suorituspaikan id>,
  kysely)) {
  return db.suorita(kysely);
}
```

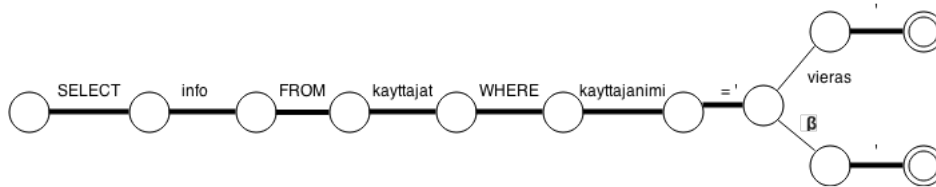
4. Ajonaikainen monitorointi

Ajonaikana ohjelma toimii normalisti kunnes se törmää suorituspaikkaan. Suorituspaikkaan törmättyään se antaa tarvittavat parametrit monitorille. Ensin monitori käsittelee kyselyn samalla tapaa kuin tietokanta sen käsittelee. Tämän asiasta esimerkiksi erikoismerkit evaluoituvat niiden oikeaan arvoonsa. Tämä estää SQL-avainsanojen piilottami-

sen erikoismerkeillä. Kun kysely on käsitelty, tarkastetaan tunnistaako malli sen. Mikäli malli hyväksyy kyselyn se suoritetaan, muulloin malli tunnistaa sen SQL-injektioksi.

Oletetaan että kyselymme olisi "SELECT info FROM users WHERE kayttajanimi=" OR 1=1. Vaiheessa 1. kuvatun koodipätkän automaatti jakautuisi kahtia. Koska automaatti tunnistaa vain sellaiset kielet, jotka loppuvat merkkiin " ' " heti käyttäjän syötteen jälkeen, kyseinen kysely huomataan SQL-injektioksi.

Kuva 1: Vaiheen 2. koodia vastaava automaatti

4.2 SQLRand

SQLRand menetelmä esitellään Boydin ja Keromytisin artikkelissa "SQLrand: Preventing SQL Injection Attacks"[BK04]. SQLRandissa on ideana, että normaalit SQL avainsanat kuten "SELECT" korvataan satunnaisilla avainsanoilla. Satunnaistaminen tapahtuu lisäämällä alkuperäisen avainsanan perään satunnainen numero. Täten hyökkääjä ei pysty satunnaista numeroa arvaamatta toteuttamaan SQL-injektiota, koska normaalien SQL avainsanojen käyttö aiheuttaa virheilmoituksen. Sovellus tietää virheilmoituksesta että kyseessä oli SQL-injektio.

5 Penetraatiotestaus

Vaikka sovellusta ohjelmoitaisiin hyvien ohjelmointikäytänteiden mukaisesti, siihen voi silti jäädä tietoturva-aukkoja. Tämän takia sovellusta on jatkuvasti tietoturvatestattava.

Penetraatiotestauksessa yritetään etsiä sovelluksesta tietoturva-aukkoja. Kun penetraatiotestaus on automatisoitua, ohjelmoijan ei tarvitse testata järjestelmäänsä käsin jokaisen muutoksen jälkeen. Automatisoitu testaus ei kuitenkaan ole virheetöntä. Se voi aiheuttaa turhia hälyytyksiä, tai olla hälyyttämättä kun pitäisi hälyyttää [AV09b]. Aiemminkin mainitussa Antunesin ja kumppaneiden tekemässä vertailussa[AV09a] huomattiin, että yli 30% virheistä oli turhia hälyytyksiä.

Musta laatikko -testauksessa testataan sovellusta erilaisia syötteitä vastaan. Tällaiseen testaamiseen ei vaadita pääsyä itse koodiin [TGZ14]. Tämä

on hyödyllistä esimerkiksi sellaisissa tapauksissa, kun osa ohjelman komponenteista on kolmannen osapuolen koodia, eikä siihen päästä käsiksi. Mustalaatikko testauksessa on ongelmana se, että tulos perustuu sovelluksen tulosteesta tehtyyn analyysiin. Tästä syystä kaikkia tietoturva-aukkoja ei välttämättä löydetä, tai jotain turvallista kohtaa koodista voidaan luulla tietoturva-aukoksi. Mustalaatikkotestaukseen löytyy useita valmiita työkaluja, kuten "Acunetix Web Vulnerability Scanner" ja sqlmap.

5.1 Penetraatiotestaus käytännössä

Haixia edottaa artikkelissaan "A database security testing scheme of web application"[HZ09] seuraavanlaista testausmallia.

Ensiksi etsitään kaikki mahdolliset paikat sovelluksesta, joista käyttäjä voi syöttää dataa. Tämä onnistuu leveyssuuntaista hakua (*engl. Breadth-first search*) käyttämällä. Algoritmi toimii seuraavasti:

1. Alustetaan lista jossa on ainoana jäsenenä etusivun URL. Etusivu merkataan käsittelemättököksi.
2. Käydään listalta läpi kaikki käsittelemättömiksi merkatut sivut. Kunkin sivun kohdalla tehdään seuraavat vaiheet:
 - Otetaan talteen kaikki paikat joista käyttäjä voi syöttää dataa.
 - Etsitään sivulta kaikki linkit ja lisätään listalle ne jotka eivät vielä ole siellä.
 - Merkataan sivu käsitellyksi.
3. Mikäli listalla on käsittelemättömiä linkkejä, palataan vaiheeseen 2.

Tämän jälkeen luodaan mahdollisimman kattava lista erilaisista hyökkäyksistä. Kaikkiin mahdollisiin paikkoihin joista voi syöttää dataa kokeillaan haitallisia syötteitä. Tietokannan palauttamasta arvosta voidaan päätellä onko injektio onnistunut vai ei. Esimerkiksi jos vastauksen HTTP statuskoodi on 200, kyseessä on haavoittuvuus.

5.2 Testaussyötteiden luominen

Artikkelissa "Automated Testing for SQL Injection Vulnerabilities: An input Mutation Approach"[ANBA14b] ehdotetaan penetraatiotestauksessa käytettävien syötteiden luomiseen automatisoitua tekniikkaa nimeltään μ SQLi. Tekniikassa on ideana manipuloida kelpaavaa syötettä erilaisilla mutaatio-operaatioilla. Mutaatio-operaatiot jaetaan artikkelin mukaan seuraavalla tavalla kolmeen eri osioon:

1. Käyttäytymistä muuttavat operaatiot

Esimerkiksi operaatiot jotka lisäävät AND tai OR lauseen, tai operaatiot joissa lisätään puolipiste ja kokonaan uusi SQL lause.

2. Syntax-Repairing Operators

Lisää kyselyyn esimerkiksi sulut, kommenttimerkin tai heittomerkin.

3. Obfuskointi operaatiot

Esimerkiksi muuttaa kyselyssä käytettävää enkoodausta tai muuttaa totuuslauseketta ilman että sen arvo muuttuu.

Toimivaan syötteeseen voidaan lisätä yksi tai useampi mutaatio-operaatio. Artikkelin mukaan useasti yksittäinen operaatio huomataan, mutta yhdistelmät saattavat silti jäädä huomaamatta. Mutaatioiden tekeminen aloitetaan toimivasta syötteestä, koska sillä vältetään se, että syöte hylättäisiin välittömästi. Lisäksi toimivat syötteen täyttävät todennäköisemmin syötevalidoinnit.

6 Yhteenveto

(pahasti kesken)

SQL-Injektioilta suojautuminen voidaan jakaa ohjelmointikäytänteisiin, ajonaikaiseen monitorointiin ja testaukseen. Periaatteessa jo hyvät ohjelmointikäytännöt riittävät sovelluksen suojautumiseen SQL-injektioilta. Ei kuitenkaan voida olla varmoja muistetaanko hyviä ohjelmointikäytänteitä aina noudattaa. Tästä syystä on sovellusta tulee penetraatiotestata. Penetraatiotestauksessa taas on ongelmana sen luotettavuus. Heikon luotettavuuden takia ei voida koskaan olla varmoja onko sovellus täysin turvallinen. Mitä enemmän menetelmiä käyttää, sitä turvallisempi sovellus on. Menetelmien yhdistely on kuitenkin aikaa vievää. Lisäksi osa menetelmistä tekee sovelluksesta, tai sen tuottamisesta hitaampaa ja monimutkaisempaa. On siis vaikeaa sanoa milloin sovellus on tarpeeksi hyvin suojattu.

SQL-injektio ei kuitenkaan ole ainut tietoturvariski.

Lähteet

- [ANBA14a] Appelt, Dennis, Nguyen, Cu Duy, Briand, Lionel C. ja Alshahwan, Nadia: *Automated Testing for SQL Injection Vulnerabilities: An Input Mutation Approach*. Teoksessa *Proceedings of the 2014 International Symposium on Software Testing and Analysis*, ISSTA 2014, sivut 259–269, New York, NY, USA, 2014. ACM, ISBN 978-1-4503-2645-2. <http://doi.acm.org/10.1145/2610384.2610403>.
- [ANBA14b] Appelt, Dennis, Nguyen, Cu Duy, Briand, Lionel C. ja Alshahwan, Nadia: *Automated Testing for SQL Injection Vulnerabilities: An Input Mutation Approach*. Teoksessa *Proceedings of the 2014 International Symposium on Software Testing and Analysis*, ISSTA 2014, sivut 259–269, New York, NY, USA, 2014. ACM, ISBN 978-1-4503-2645-2. <http://doi.acm.org/10.1145/2610384.2610403>.
- [Anl] Anley, C.: *Advanced SQL Injection In SQL Server Applications*. Teoksessa *Next Generation Security Software Ltd. White Paper, 2002*.
- [AV09a] Antunes, N. ja Vieira, M.: *Comparing the Effectiveness of Penetration Testing and Static Code Analysis on the Detection of SQL Injection Vulnerabilities in Web Services*. Teoksessa *Dependable Computing, 2009. PRDC '09. 15th IEEE Pacific Rim International Symposium on*, sivut 301–306, Nov 2009.
- [AV09b] Antunes, N. ja Vieira, M.: *Comparing the Effectiveness of Penetration Testing and Static Code Analysis on the Detection of SQL Injection Vulnerabilities in Web Services*. Teoksessa *Dependable Computing, 2009. PRDC '09. 15th IEEE Pacific Rim International Symposium on*, sivut 301–306, Nov 2009.
- [BK04] Boyd, Stephen W. ja Keromytis, Angelos D.: *SQLrand: Preventing SQL Injection Attacks*. Teoksessa *In Proceedings of the 2nd Applied Cryptography and Network Security (ACNS) Conference*, sivut 292–302, 2004.
- [HZ09] Haixia, Yang ja Zhihong, Nan: *A database security testing scheme of web application*. Teoksessa *Computer Science Education, 2009. ICCSE '09. 4th International Conference on*, sivut 953–955, July 2009.
- [RG07] Roichman, Alex ja Gudes, Ehud: *Fine-grained Access Control to Web Databases*. Teoksessa *Proceedings of the 12th*

ACM Symposium on Access Control Models and Technologies, SACMAT '07, sivut 31–40, New York, NY, USA, 2007. ACM, ISBN 978-1-59593-745-2. <http://doi.acm.org/10.1145/1266840.1266846>.

- [Sal13] Saldago, Roberto: *SQL Injection Optimization and Obfuscation Techniques*. 2013.
- [Sri14] Srivastava, M.: *Algorithm to prevent back end database against SQL injection attacks*. Teoksessa *Computing for Sustainable Global Development (INDIACom), 2014 International Conference on*, sivut 754–757, March 2014.
- [ST13] Shar, L.K. ja Tan, Hee Beng Kuan: *Defeating SQL Injection*, nide 46. March 2013.
- [SZI13] Sadeghian, A., Zamani, M. ja Ibrahim, S.: *SQL Injection Is Still Alive: A Study on SQL Injection Signature Evasion Techniques*. Sept 2013.
- [TGZ14] Thomé, Julian, Gorla, Alessandra ja Zeller, Andreas: *Search-based Security Testing of Web Applications*. Teoksessa *Proceedings of the 7th International Workshop on Search-Based Software Testing, SBST 2014*, sivut 5–14, New York, NY, USA, 2014. ACM, ISBN 978-1-4503-2852-4. <http://doi.acm.org/10.1145/2593833.2593835>.
- [TMH10] Tajpour, A., Massrum, M. ja Heydari, M.Z.: *Comparison of SQL injection detection and prevention techniques*. Teoksessa *Education Technology and Computer (ICETC), 2010 2nd International Conference on*, nide 5, sivut V5–174–V5–179, June 2010.
- [VAM09] Vieira, M., Antunes, N. ja Madeira, H.: *Using web security scanners to detect vulnerabilities in web services*. Teoksessa *Dependable Systems Networks, 2009. DSN '09. IEEE/IFIP International Conference on*, sivut 566–571, June 2009.